

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

Warszawa, 22 lutego 2024 r.
znak sprawy: DNI.mr.622.11.2024
telefon: 226231429
e-mail: Leszek.Juszczak@minrol.gov.pl

Pan Wiktor Szmulewicz
Prezes Zarządu
Krajowej Rady Izb Rolniczych

e-mail: sekretariat@krir.pl

Dotyczy: propozycji zmian zasad oceny kryteriów ofert pisemnych w przetargach na dzierżawę nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Szanowny Panie Prezesie,

odpowiadając na pismo o znaku: KRIR/JM/20/2024, w sprawie propozycji zmian zasad oceny kryteriów ofert pisemnych w przetargach ograniczonych do rolników indywidualnych na dzierżawę nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (powoływanego dalej jako „ZWRSP”), w odniesieniu do zasad naliczania punktów za kryterium powierzchni gruntów rolnych nabytych z ZWRSP oraz dodanie kryterium uwzględniającego poziom wykształcenia rolnika, uprzejmie informuję, co następuje.

Przepisy dotyczące przetargów na dzierżawę mienia ZWRSP ujęte zostały w ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2329, z późn. zm.), a także w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania przetargów na dzierżawę nieruchomości Zasobu Własności Rolnej

Skarbu Państwa (Dz. U. z 2009 r. Nr 17, poz. 93).

Zarządzeniem nr 103/2017/Z z dnia 9 października 2017 r. Dyrektor Generalny KOWR wprowadził jednolite dla całego kraju zasady oceny ofert, stanowiące załącznik do ww. zarządzenia, tj.: „Zasady oceny kryteriów ofert pisemnych w przetargach ograniczonych do rolników indywidualnych na dzierżawę”. Zasady te obejmowały sześć kryteriów oceny ofert. W każdym kryterium, poza kryterium szóstym, które miało być ustalane przez rady społeczne działające przy oddziałach terenowych KOWR, punkty były przyznawane liniowo w sposób proporcjonalny. Niemniej jednak w związku z wnioskami organizacji rolniczych dotyczącymi wprowadzenia zmian w przyjętych przez KOWR zasadach wydzierżawiania nieruchomości ZWRSP – w przedmiotowej sprawie, w dniach 12 stycznia 2018 r., 22 stycznia 2018 r. i 26 stycznia 2018 r. odbyły się konsultacje społeczne w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi z udziałem przedstawicieli środowisk rolniczych, w tym Prezesa Krajowej Rady Izby Rolniczych i NSZZ RI „Solidarność”. W trakcie tych spotkań wypracowano zmiany w obowiązujących wówczas zasadach dotyczących oceny ofert składanych przez rolników indywidualnych w przetargach ograniczonych ofert pisemnych na dzierżawę gruntów Zasobu WRSP. Zarządzenie Dyrektora Generalnego KOWR nr 103/2017/Z z dnia 9 października 2017 r. w sprawie wydzierżawiania nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, przewidujące maksymalną punktację za kryterium „Powierzchnia nieruchomości rolnych nabytych lub dzierżawionych z Zasobu” dla rolników, którzy nie dzierżawią i nie kupili gruntów Zasobu WRSP zostało zmienione zarządzeniem nr 28/2018/Z z dnia 22 lutego 2018 r.

W dniu 26 czerwca 2019 r. weszło w życie zarządzenie Dyrektora Generalnego KOWR nr 74/2019/Z, zmienione zarządzeniami nr 43/2020/Z i nr 49/2020/Z. Następnie przyjęto procedury w ww. zakresie zarządzeniem Dyrektora Generalnego KOWR nr 104/2020/Z z dnia 20 lipca 2020 r. w sprawie dzierżawy i najmu nieruchomości ZWRSP, które to zarządzenie obowiązuje do dnia dzisiejszego.

W odniesieniu do punktacji za kryterium „Powierzchnia użytków rolnych nabytych lub dzierżawionych z Zasobu przez rolnika i jego małżonka” przyjęto rozwiązanie, polegające na przyznawaniu tym oferentom maksymalnej ilości punktów, którzy osobiście lub wraz z małżonkiem, kiedykolwiek nabyli lub są dzierżawcami użytków

rolnych z ZWRSP o łącznej powierzchni mniejszej lub równej 1,5-krotności średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w danym województwie (według danych ARiMR za poprzedni rok). Należy zauważyć, iż wprowadzone w dniu 9 października 2017 r. zasady naliczania punktów za to kryterium, które były zgodne z obecną propozycją Krajowej Rady Izb Rolniczych, zostały zanegowane przez Zachodniopomorską Izbę Rolniczą (pismo o znaku: ZIR/AK/163/2018 z dnia 16 stycznia 2018 r.) i samą Krajową Radę Izb Rolniczych (pismo o znaku: KRIR/JM/162/2018 z dnia 7 lutego 2018 r.), które domagały się obecnie obowiązującego schematu naliczania punktacji. Obowiązujące zatem zasady zostały dostosowane do oczekiwań środowisk rolniczych i funkcjonują do dziś. Niemniej jednak należy zaznaczyć, że czynnikiem ograniczającym możliwości wydzierżawiania nieruchomości rolnych ZWRSP jest też art. 29 ust. 3bd ustawy z dnia 19 października 1991 r., zgodnie z treścią którego KOWR może zastrzec, że ta sama osoba nie może brać udziału w więcej niż jednym przetargu, o którym mowa w ust. 3b tej ustawy, w przypadku gdy w jednym z przetargów podmiot ten został wyłoniony jako kandydat na dzierżawcę oraz poszczególne przetargi zorganizowano w celu wydzierżawienia wydzielonych przed przetargami części nieruchomości ZWRSP lub kilku nieruchomości ZWRSP znajdujących się na terenie jednego obrębu ewidencyjnego.

Odnosząc się zaś do zaproponowanego kryterium wykształcenia należy zauważyć, iż do tego celu może być wykorzystane kryterium szóste, tj. kryterium dowolne, które powinno zostać ustalone z radą społeczną funkcjonującą przy oddziale terenowym KOWR. Należy też zwrócić uwagę, że posiadanie kwalifikacji rolniczych (w tym pojęciu mieści się „poziom wykształcenia”, o którym mowa w piśmie Krajowej Rady Izb Rolniczych), jest już jednym z warunków, jakie należy spełnić, aby posiadać status rolnika indywidualnego w rozumieniu ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2569, z późn. zm.). Warto zaznaczyć, że ustawą z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz niektórych innych ustaw, zmieniono brzmienie art. 6 ust. 2 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r., tj. wymogów odnoszących się do posiadania kwalifikacji rolniczych i w związku z tym obecnie brak jest obowiązku wykazywania wykształcenia w przypadku posiadania 5-letniego stażu pracy w rolnictwie. Wprowadzenie kryterium „wykształcenia” byłoby drugim kryterium odnoszącym się personalnie do osoby rolnika. Obecnie takim kryterium

jest „Kryterium wieku”, które przez starszych uczestników przetargów postrzegane jest często jako mające dyskryminacyjny charakter, co podnosił m.in. Rzecznik Praw Obywatelskich w piśmie z dnia 12 lutego 2018 r. o znaku:

IV.7005.17.2017.MSu/MC, skierowanym do Dyrektora Generalnego KOWR. Zatem kryterium „wykształcenia” najprawdopodobniej zwiększałoby dodatkowo szanse na wygranę przetargów przez młode osoby, pochodzące z dobrze sytuowanych finansowo rodzin rolniczych, którym rodzice przekazali niewielką powierzchnię gruntów rolnych, w celu uzyskania w ARiMR premii dla młodych rolników.

Dlatego też warto, moim zdaniem, rozważyć wprowadzenie dodatkowego kryterium, które w procesie oceny kandydatów na dzierżawę gruntów ZWRSP nie odnosiłoby się jedynie do wymogów formalnych, ale w istocie miałoby wykazać czy faktycznie prowadzą oni i utrzymują się z produkcji rolnej. Punktacja za takie kryterium byłaby przyznawana wyłącznie rolnikom, którzy przedstawia dowody np. w postaci dokumentów potwierdzających sprzedaż płodów rolnych i zakup środków do produkcji, za określony czas i w określonej wysokości.

Odnosząc się z kolei do kwestii zorganizowania spotkania w celu omówienia ewentualnych zmian w kryteriach oceny ofert w przetargach na dzierżawę nieruchomości ZWRSP i sytuacji dotyczącej zagospodarowania nieruchomości ZWRSP informuję, że wyrażam, gotowość do odbycia takiego spotkania.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Czesław Siekierski
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) ustawa z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2329, z późn. zm.),
- (2) ustawa z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2569, z późn. zm.),
- (3) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania przetargów na dzierżawę nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (Dz. U. z 2009 r. Nr 17, poz. 93).

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem:
www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych